

Asia: VN/23778/2022

Ympäristöministeriön asetus rakennuksen materiaaliselosteesta

1. Asetuksen yleinen palaute

a. Onko asetuksessa kuvattu materiaaliselosteen laadinnan menetelmä selkeä ja ymmärrettävä?

Muutosehdotus tai muu kommentti: [Menetelmä on selkeä, mutta käsityksemme (ja jäsenyritystemme lukuisten kommenttien) mukaan tulee aiheuttamaan huomattavasti lisätyötä]

b. Onko asetuksessa esitetty menetelmä mielestäsi tarpeeksi kattava, jotta sen avulla saadaan käsitys rakennusten materiaaliirroista Suomessa?

Muutosehdotus tai muu kommentti: [Käsityksemme mukaan menetelmä on tässä vaiheessa liian laaja. Esitämme, että materiaalien käyttöä seurattaisiin hiilijalanjälkilaskennassa käytetyillä materiaalitiedoilla. Näin ollaan asetus materiaaliselosteesta voitaisiin jättää kokonaan antamatta.]

c. Onko asetuksessa esitetty menetelmä mielestäsi sekä uusille että korjattaville rakennuksille?

En osaa sanoa

d. Soveltuuko asetuksessa esitetty menetelmä mielestäsi käytettäväksi rakennuksen suunnittelun aikana ennen rakentamisluvan hakemista?

Muutosehdotus tai muu kommentti: [Rakennuslupavaiheessa suuri osa rakennusmateriaalien tai talotekniikan tarkoista tiedoista ei ole vielä selvillä, joten materiaaliseloste joudutaan tekemään käytännössä kahteen kertaan. Esitämme, että materiaaliselostetta ei laadittaisi rakennuslupavaiheessa lainkaan.]

e. Muita yleisiä kommentteja:

Esitämme, että materiaalien käyttöä seurattaisiin hiilijalanjälkilaskennassa käytetyillä materiaalitiedoilla. Näin ollaan asetus materiaaliselosteesta voitaisiin jättää kokonaan antamatta. Huolenamme on, että nykymuotoinen asetus teettäisi todella paljon lisätyötä.

Perustelumuiston kohdassa 2.3. esitetään näkemys, jonka mukaan "rakennuksia suunnitellaan yleisesti tietomalleilla". Tämä ei käsityksemme mukaan kuvaa nykytodellisuutta ainakaan pientalorakentamisen osalta. Asetusluonnoksen mukaisella tarkkuudella laadittu materiaaliseloste

olisi todennäköisesti pienellä vaivalla käyttöönotettavissa, jos talot suunniteltaisiin tietomalleina ja rakennusmateriaalien tuotetiedot olisivat automaattisesti saatavilla. Olemme varmoja että tietomallit yleistyvät ja pientaloteollisuuden yritykset näkevät, että niissä on paljon positiivisia mahdollisuuksia, mutta tähän voi mennä vielä aikaa.

Tietomallit ovat tällä hetkellä parhaassakin tapauksessa vain karkealla tasolla (pääkuvat). Tällä hetkellä yksityiskohtaisuuden lisääminen lisää käsityön määrää huomattavasti. Lisäksi esimerkiksi keittiön kiintokalusteet suunnitellaan keittiövalmistajien omilla sovelluksilla, jotka eivät ole yhteensopivia talotehtaan ohjelmistojen kanssa. Kivitalovalmistajat käyttävät Archicadiä (3D), mutta rakennesuunnittelussa käytetään AutoCadiä, josta ei saada 3D-mallia saati tietomallia. Suurimmat puutalovalmistajat käyttävät 3D-suunnitteluohjelmia, mutta pienillä ja keskisuurilla yrityksillä on enimmäkseen 2D-suunnitteluohjelmia (esim. AutoCad)

2. Kommentit asetusluonnoksen pykäliin

1 § Rakennuksen materiaaliseloste

-

2 § Materiaaliselosteen laadinta ja päivittäminen

-

3 § Rakennusosat

-

4 § Rakennusosien sisältämät materiaalit

4 §:ssä todetaan "Jos rakennusosa sisältää useampia materiaaleja, on materiaaliselosteen sisällettävä tieto niistä kaikista. Käsityksemme mukaan, tällaista tietoa ei rakennustuotteista (esim. ikkunoista) ole ainakaan tällä hetkellä saatavilla valmistajilta. Kansallisessa päästötietokannassa on tällä hetkellä vain yhden geneerisen ikkunan tiedot tarjolla. Jotta esim. talotehdas pystyisi ilmoittamaan tiedot koko rakennuksen osalta, tuotetietojen tulisi olla tältä osin ajan tasalla. Oletamme, että tavoitteena on, että asetus tulee voimaan 2024 alussa, joten valmistautumisaikaa on todella vähän.

5 § Materiaalien alkuperä

-

6 § Materiaaliselosteen tietojen ilmoittaminen

-

Pientaloteollisuus PTT ry